2023-2024

PROGRAMACIÓN ESA

ÁMBITO COMUNICACIÓN

IES POETA AÑÓN
OUTES - A CORUÑA

ÍNDICE

1. Introdución e contextualización Páx.3
2. Contribución ao desenvolvemento das CC, concreción que recolla os estándares de aprendizaxe avaliables Páx.4
3. Concreción de obxectivos por módulos Páx.19
4. Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliable..Páx.26
Temporalización.
Grao mínimo de consecución para superar a materia
Procedementos e instrumentos de avaliación
5. Concrecións metodolóxicas da materia Páx.43
6.Materiais e recursos didácticos........... ....Páx.44
7. Criterios de avaliación, cualificación e promoción do alumnado.. Páx.44
8.Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente... Páx.45
9.Organización de actividades de seguimento e avaliación das materias pendentes...Páx.48
10.Deseño de avaliación inicial e medidas a adoptar en función dos resultados...Páx.49
11.Medidas de atención á diversidade Páx.49
12. Concreción dos elementos transversais en cada módulo.. Páx.50
13. Actividades complementarias e extraescolares Páx.52
14.Mecanismos de revisión, avaliación e modificación da programación didáctica en función dos resultados académicos e procesos de mellora Páx.52
15. Contribución ao Plan Lector.. Páx.52
16.Integración das TIC... Páx.53
17.Currículo Integrado de Linguas. Proxecto Socio-lingüístico..Páx.54
21.Constancia de información ao alumnado..Páx.60

INTRODUCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

O IES Poeta Añón, un centro de nova creación inaugurado no curso 99-00, ofrece estudos de Ensino Secundario Obrigatorio e Educación para Adultos (nivel III, módulos III e IV).
O centro pertence ao concello de Outes e está situado na capital municipal, A Serra de Outes. Este municipio atópase no suroeste da provincia de A Coruña, ocupando máis da metade da parte setentrional da ría que forma o río Tambre. Limita cos municipios de Noia, Mazaricos, Muros e Negreira. A capital municipal está na Serra, que dista 7 km. de Noia, 15 de A Picota (Mazaricos), 25 de Muros, 40 de Santiago e 105 da capital provincial.

O total de habitantes do concello é de 6804 persoas, segundo o censo realizado en 2014, o cal supón unha densidade de 68.17 habitantes por km^2, se ben a poboación tende a concentrarse no litoral, de xeito que a maioría vive nuns cantos núcleos próximos á costa: A Serra (cuns 2.400 h.), O Freixo (arredor de 1.500 h.), Serantes- Vara, Cruceiro de Roo e A Pontenafonso que suman en total máis da metade da poboación.

Trátase dun concello agrícola-gandeiro e marisqueiro, aínda que tamén hai unha poboación dedicada á industria, na que hai que destacar serradoiros, estaleiros e construción. Ten importancia o sector servizos, sobre todo a hostalería coa existencia de diversas casas de turismo rural.

Na actualidade conta con 127 alumnos matriculados en ESO (9 unidades), e 11 en ESA Módulo III; o claustro está constituído por 25 profesores, impartindo docencia en Educación de Adultos 4 deles.

Profesorado do Ámbito de Comunicación
- María Pereira Uzal, en substitución de Manuela Campos Agrafojo, Profesora de Ensino Secundario pertencente ó Departamento de Lingua e Literatura Galega. Responsable do Ámbito Comunicación (áreas de Lingua Galega e Lingua Castelá) nos módulos III e IV.
- Dolores Martinez Martinez. Profesora de Ensino Secundario do Departamento de Inglés con destino definitivo no centro. Responsable do Ámbito Comunicación (área Lingua Inglesa) nos módulos III e IV

CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE, CONCRECIÓN QUE RECOLLA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES

As linguas son instrumentos de comunicación e de interacción social, de conservación e transmisión de coñecemento, de participación cidadá na vida social, de investigación, creación, experimentación e descuberta. Asemade, achégannos ao xeito de vida e ás formas de pensamento doutros pobos e dos seus patrimonios culturais, favorecendo a competencia plurilingüe e intercultural.
A aprendizaxe lingüística non pode ser un fin en si mesma; unha lingua non se aprende para falar, ler ou escribir sobre ela, senón para falar, ler e escribir sobre o mundo, como medio das relacións interpersoais e recoñecemento do outro, motor do noso pensamento e das nosas reflexións, e porta de acceso ao coñecemento. Deste xeito, a lingua é non só unha parte importante da cultura senón tamén o medio de acceso ás manifestacións culturais e o instrumento co que a cultura se crea, se interpreta e se transmite.
O ámbito da comunicación, que inclúe os aspectos básicos do currículo das materias Lingua Galega e Literatura, Lingua Castelá e Literatura e Lingua Estranxeira, presenta unha proposta integrada co obxecto de favorecer un tratamento metodolóxico conxunto de orientación comunicativa entre as diversas linguas. O obxectivo fundamental é desenvolver as competencias comunicativas das persoas adultas coa finalidade de posibilitarlles unha inserción activa e responsable na sociedade e, asemade, contribuír ao seu desenvolvemento persoal. Neste ámbito preséntase un estudo coordinado das dúas linguas oficiais para alcanzar unha competencia plena en ambas as dúas, favorecer unha actitude positiva cara a elas, tendo en conta a situación social de minorización social da lingua propia, e economizar esforzos no proceso de ensino- aprendizaxe.

Existe unha serie de contidos que son transferibles entre as materias que integran o ámbito, como son os aspectos relacionados coa competencia pragmática, a competencia textual, a construción de conceptos sobre o funcionamento das linguas ou o desenvolvemento de actitudes positivas. Cómpre non esquecer, porén, a existencia de aspectos específicos de cada unha delas, dado que o obxectivo final é acadar a competencia lingüística do alumnado en ambas as dúas.
Os contidos do ámbito da comunicación fan referencia á comprensión, interpretación e expresión da linguaxe verbal; os recursos e as características da comunicación oral e escrita en diferentes situacións, con interlocutores e fins diversos; o coñecemento da lingua: as normas ortográficas, as clases de palabras, relacións sintácticas e semánticas, as variedades lingüísticas, os usos discursivos da linguaxe e a tipoloxía textual; os conceptos básicos da sociolingüística e o coñecemento da situación

sociolingüística de Galicia; as etapas, os autores, as obras e os xéneros máis representativos das literaturas en lingua galega e en lingua castelá.

O ámbito da comunicación preséntase, en cada módulo, dividido en cinco bloques:

O bloque 1 «Comunicación oral: escoitar e falar» atende o uso oral das linguas galega e castelá. Nel procúrase que o alumnado adquira as habilidades necesarias para comunicar con precisión as súas propias ideas, realizar discursos elaborados de acordo cunha situación comunicativa, e escoitar activamente, interpretando de xeito correcto as ideas dos demais.

O bloque 2 «Comunicación escrita: ler e escribir» persegue que o alumnado sexa quen de entender e producir textos de distinto grao de complexidade e de xéneros diversos, en distintos soportes e formatos, en lingua galega e en lingua castelá.

O bloque 3 «Funcionamento da lingua» responde á necesidade de reflexión sobre os mecanismos lingüísticos que regulan a comunicación e arrédase da pretensión de utilizar os coñecementos lingüísticos como un fin en si mesmos para devolverlles a súa funcionalidade orixinal: servir de base para o uso correcto da lingua.

O bloque 4 «Lingua e sociedade» céntrase na necesidade de que o alumnado coñeza, explique e valore o plurilingüísmo como unha situación habitual e enriquecedora de todos os individuos. Asemade, incide na identificación e superación de prexuízos e na pertinencia de que o alumnado recoñeza e empregue termos sociolingüísticos precisos e os aplique á situación das linguas en Galicia.

O bloque 5 «Educación literaria» asume o obxectivo de facer do alumnado lectores/as cultos/as e competentes, implicados/as nun proceso de formación lectora que continúe ao longo de toda a vida. É un marco conceptual que alterna a lectura, a comprensión e a interpretación de obras literarias próximas aos seus gustos persoais e á súa madureza cognitiva, coa de textos literarios e obras completas representativas da literatura en lingua galega e en lingua castelá.

A organización e secuenciación dos contidos nos catro módulos realizouse tendo e conta que o currículo vai dirixido a persoas adultas de características diversas. Tivéronse en conta tres principios:

O seu nivel de dificultade, comezando coa tipoloxía textual que presenta un menor nivel de dificultade ou coa que o alumnado adulto está máis familiarizado.

A integración de contidos relativos aos cinco bloques temáticos. Canto á educación literaria, a introdución de contidos de historia literaria comeza nos módulos tres e catro. Destínase o módulo tres á historia das literaturas en lingua galega e en lingua castelá ata o século XX e o módulo catro á literatura dos séculos XX e XXI, por ser a máis próxima aos gustos do alumnado e a que mellor pode propiciar o desenvolvemento do aprecio pola lectura como fonte de coñecemento e pracer.

Reiteración en todos os módulos dos contidos que inciden na capacidade de lectura comprensiva e expresión oral e escrita do alumnado.

O ámbito da comunicación participa, como non podía ser doutro xeito, no desenvolvemento das competencias clave de educación secundaria.

Comunicación lingüística (CCL).

A aprendizaxe das habilidades lingüísticas e comunicativas garanten o manexo efectivo da comunicación no plano persoal, académico, social e profesional. O obxectivo último é a comprensión e expresión oral e escrita de diferentes tipos de textos de acordo coa intención e co contexto comunicativos.

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCCT).

A linguaxe é, así mesmo, a base para a comprensión de termos e conceptos técnicos e o instrumento para desenvolver o razoamento lóxico matemático e o pensamento científico.

Competencia dixital (CD)

A formación neste ámbito proporciona coñecementos sobre a linguaxe dixital básica e permite desenvolver as destrezas necesarias para o acceso e tratamento da información dixital e o manexo de aplicacións e outros recursos informáticos.

Aprender a aprender (CAA).

O ámbito da comunicación capacita para realizar un proceso reflexivo de aprendizaxe por ser a linguaxe un instrumento necesario para pensar, planificar, analizar e reaxustar o proceso e avaliar o resultado. Amais, potencia a adquisición de técnicas de estudo básicas e de estratexias para unha aprendizaxe autónoma, eficaz e permanente ao longo da vida: uso de dicionarios, elaboración de esquemas e mapas conceptuais e as habilidades de síntese e resumo de todo tipo de textos.

Competencias sociais e cívicas (CSC).

Os contidos deste ámbito contribúen a desenvolver as destrezas lingüísticas e comunicativas necesarias para interpretar fenómenos e problemas sociais, para elaborar respostas, tomar decisións e resolver conflitos, así como a capacidade de relacionarse de maneira construtiva en diferentes contornos sociais e culturais, aplicando as normas sociolingüísticas para o intercambio comunicativo, inspirando confianza e amosando unha actitude respectuosa conforme a principios democráticos.

O ensino das linguas dentro deste ámbito debe contribuír á utilización e mellora de prácticas igualitarias no uso da linguaxe e á ampliación do repertorio lingüístico do alumnado, de maneira que poida desenvolverse con éxito en distintos contornos sociais.

Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE).

Este ámbito permite adquirir as competencias lingüísticas e comunicativas indispensables para xestionar os propios coñecementos, habilidades e actitudes de forma creativa e innovadora e con criterio propio.
Aprender a usar as linguas é aprender a utilizar estratexias adecuadas a cada situación comunicativa de maneira autónoma. Deste xeito, o desenvolvemento de habilidades lingüísticas contribúe ao fomento da autonomía e iniciativa persoal.
Conciencia e expresións culturais (CCEC).
O ámbito da comunicación proporciona ao alumnado estratexias para coñecer, comprender, apreciar e valorar con espírito crítico e cunha actitude aberta e respectuosa as diferentes manifestacións culturais e artísticas, utilizalas como fonte de enriquecemento e goce persoal e consideralas como parte da riqueza e patrimonio dos pobos.

MÓDULO III

Estándares de aprendizaxe	*CC*
Identifica as ideas principais e secundarias dun texto oral expositivo ou argumentativo, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.	CCL
Recoñece a intención comunicativa dos textos	CCL
Diferencia as explicacións dos argumentos.	CCL, CAA
Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicaciónoral.	CCL, CAA, CSC
Aprecia a emisión dunha pronuncia galega correcta, recoñece os erros de produción oral e propón solucións para melloralas.	CCL, CAA
Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar coa pronuncia da lingua galega.	CCL

Usa a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	CCL, CCEC
Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves.	CCL, CAA
Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas ou formais utilizando unha linguaxe correcta e rica.	CCL
Recoñece e avalía erros nos discursos orais propios e alleos e trata de evitalos.	CCL, CAA
Participa en conversas informais nas cales intercambia información eexpresa a súa opinión.	CCL, CSC, CSIEE CCEC
Utiliza o rexistro lingüístico axeitado a cada situación comunicativa.	CCL, CSC
Realiza exposicións educativas sinxelas	CCL
Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidosrelevantes e incorporalos ás súas producións.	CD, CAA, CSIEE
Emprega as tecnoloxías da información e da comunicación para facerde maneira visual as súas presentacións máis claras e atractivas.	CD, CCL, CSC
Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente ecomenta as contribucións das persoas interlocutoras.	CCL, CAA
Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.	CCL, CSC

Identifica e describe os valores da lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe, así como para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.	CCL,CSC, CSIEE
Comprende textos literarios e non literarios e describe as súas diferenzas e similitudes.	CCL
Diferencia textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.	CCL
Analiza textos literarios, identifica os trazos, subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos	CCL
Identifica as ideas principais e secundarias dun texto expositivo ou argumentativo	CCL
Diferencia as explicacións dos argumentos.	CCL, CAA
Produce textos expositivos e argumentativos elaborados a partir deinformación obtida en bibliotecas e outras fontes de información.	CCLCD
Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da linguaxecinematográfica.	CCL CCEC
Aplica correctamente o sistema de procura na biblioteca e nos buscadoresda internet para obter, organizar e seleccionar información.	CCL, CAA, CD
Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectosparciais ou globais dun texto.	CCL
Recoñece e evita usos lingüísticos que transmiten prexuízos oumensaxes discriminatorias.	CCL, CSC

Planifica a composición dos escritos en función do tipo de texto e da situación comunicativa para redactar textos adecuados, coherentes e ben cohesionados.	CCL, CAA
Redacta borradores, utiliza esquemas, árbores ou mapas conceptuais para planificar e organizar os seus escritos.	CCL, CAA
Utiliza o rexistro lingüístico adecuado en función da situacióncomunicativa e do ámbito de uso.	CCL, CSC
Usa elementos lingüísticos e discursivos para alcanzar a coherencia ecohesión internas do texto.	CCL
Revisa os textos para resolver dificultades de contido e de forma.	CCL, CAA
Usa as tecnoloxías da información e da comunicación (procesadores de textos e correctores ortográficos) para organizar os contidos, mellorar a presentación e facilitar a corrección dos textos escritos.	CCL, CD
Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas daslinguas galega e castelá.	CCL
Analiza e usa correctamente a puntuación de acordo coa cohesión textual e sintáctica	CCL
Revisa os textos para puntuar correctamente	CCL
Analiza e usa correctamente as normas de acentuación	CCL
Produce textos orais e escritos de diferentes xéneros cun correcto usodas distintas categorías gramaticais.	CCL, CAA

Identifica e explica os usos e valores das categorías gramaticais relacionándoos coa intención comunicativa e a tipoloxía textual	CCL, CAA
Coñece e utiliza adecuadamente substantivos, adxectivos e formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos	CCL, CAA
Identifica e explica os usos e valores dos determinantes, relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así comooutros compoñentes	CCL,CAA
Identifica e explica os usos e valores dos pronomes, relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así comooutros compoñentes	CCL, CAA
Identifica e explica os usos e valores dos adverbios, relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así comooutros compoñentes	CCL,CAA
Identifica e usa distintos tipos de conectores que lle proporcionan cohesión a un texto	CCL, CAA
Identifica e explica as relacións semánticas: sinonimia e antonimia	CCL, CAA
Emprega un vocabulario amplo e preciso utilizando os recursos proporcionados pola sinonimia.	CCL
Recoñece os principais elementos na orixe e formación da lingua galega.	CCL
Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	CCL, CSC
Identifica as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	CCL, CSC

Interpreta gráficos, táboas, textos e información dos medios e das tecnoloxías da información e da comunicación, relacionados coa historiasocial da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	CCL, CSC, CD
Coñece a lexislación que regula os dereitos lingüísticos individuais ecolectivos.	CCL, CSC
Coñece a lexislación que regula a utilización do galego e a súa promoción nos diferentes ámbitos.	CCL, CSC
Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de prexuízos cara á lingua galega na súa práctica lingüística e na do seu contorno	CCL, CSC
Identifica as distintas épocas e períodos das literaturas en galego e en castelán desde as súas orixes ata o século XX.	CCL
Sinala os principais trazos característicos dos distintos períodos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	CCL
Selecciona, segundo criterios razoados, textos representativos das literaturas en galego e en castelán desde a Idade Media ata o século XXpara a súa lectura.	CCL
Le e comenta de xeito autónomo obras ou textos representativos das literaturas en galego e en castelán desde a Idade Media ata o século XX, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período correspondente.	CCL
Compara textos literarios dunha mesma época ou período ou de diferentes épocas e períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos definitorios e ponos en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico da(s) época(s) ou do(s) período(s).	CCL
Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos das literaturas en galego e en castelán desde a Idade Media ata o século XX.	CCL

Elabora traballos individuais e/ou colectivos, nos que se describen e analizan textos representativos das literaturas en galego e en castelándesde a Idade Media ata o século XX	CCL
Consulta fontes de información para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destas.	CCL
Emprego de diferentes recursos básicos das tecnoloxías da informacióne da comunicación para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destes.	CCL, CD
Crea ou recrea textos sinxelos de intención literaria partindo dascaracterísticas dos textos traballados na aula.	CCL CCEC
Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os propios sentimentos.	CCL CCEC

Módulo IV

Estándares de aprendizaxe	*CC*
Comprende o sentido global de textos orais dos medios de comunicación audiovisuais, identifica o propósito, a tese e os argumentos de noticias, debates ou declaracións, determina o tema e recoñece a intención comunicativa do falante.	CCL
Analiza criticamente tanto a forma como o contido de noticias e debates procedentes dos medios de comunicación e recoñece a validez dos argumentos.	CCL CAA
Identifica a intención comunicativa, a tese e os argumentos dos debates, relatorios e mesas redondas do ámbito educativo e elabora un esquema ou resumo	CCL CAA
Recoñece os procedementos lingüísticos para manifestarse a prol ou encontra dunha opinión ou posición.	CCLCSC
Identifica os recursos que proporcionan adecuación, coherencia ecohesión ao discurso.	CCL
Coñece e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral erespecta as opinións alleas.	CCLCSC
Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton,timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	CCL CSC CSIEE
Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas ásituación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesióne corrección.	CCLCSC
Recoñece erros (incoherencias, repeticións, ambigüidades, pobreza léxica, erros de fonética e entoación inadecuada) nos discursos propios ealleos para evitalos nas súas producións.	CCLCCA
Identifica e describe os valores da lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe, así como para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.	CSC CCA CSIEE
Emprega pautas e estratexias que facilitan a análise do contido (resumos, cadros, esquemas e mapas conceptuais)	CCL CCA
Aplica os coñecementos lingüísticos propios (gramaticais e léxicos) erecursos alleos (dicionarios e outras fontes de documentación) para solucionar problemas de comprensión.	CCL
Elabora o esquema xerarquizado de ideas dun texto	CCL

Deduce información global do texto a partir de contidos explícitos e implícitos	CCL
Entende o significado de palabras propias do rexistro culto eincorpóraas ao seu discurso.	CCLCAA
Identifica a intención comunicativa, o tema e os subtemas de escritos propios da vida cotiá relacionados co ámbito laboral, administrativo e comercial.	CCL
Comprende, interpreta e valora textos propios da vida cotiá pertencentesa distintos ámbitos: currículo, carta de presentación, solicitude ou instancia, carta de reclamación.	CCLCSC
Comprende textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias etc.), como libros de textoe recursos de temas especializados en internet.	CCLCD
Interpreta a información de mapas, gráficas, diagramas.	CCL
Diferencia os trazos característicos dos textos xornalísticos de opinión:carta ao director, editorial, columna e artigo de opinión.	CCLCSC
Valora a intención comunicativa dun texto xornalístico e distingue entre información, opinión e persuasión.	CCL CSC
Comprende e interpreta as mensaxes explícitas e implícitas que transmiten os textos publicitarios dos medios de comunicación (anuncios).	CCLCSC
Reflexiona e ten unha postura crítica ante as mensaxes persuasivas que proveñen dos medios de comunicación.	CCL CSC
Reflexiona sobre os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou mensaxes discriminatorias.	CCL CSC
Detecta prexuízos e mensaxes discriminatorias implícitas nos textos de medios de comunicación con especial atención á publicidade.	CCL CSC
Utiliza distintas técnicas de planificación para organizar o seu discurso (diferentes tipos de esquemas e mapas conceptuais).	CCL
Utiliza o rexistro adecuado en función da tipoloxía textual e do acto comunicativo.	CCL
Ordena as ideas e estrutura os contidos en unidades sintácticas consecutivas e encadeadas con conectores e outros elementos decohesión.	CCL
Coñece as regras ortográficas e as normas morfosintácticas e sérvese dasferramentas lingüísticas ao seu alcance (correctores, dicionarios e gramáticas) para aplicalas correctamente.	CCLCD

Revisa o texto para comprobar que a organización dos contidos do texto é correcta e que non se cometen erros ortográficos, gramaticais, deformato ou de presentación.	CCL
Produce, respectando as súas características formais e de contido, e en soporte tanto impreso como dixital, textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos: currículo, carta de presentación, solicitude ou instancia, carta de reclamación.	CCLCD CSC
Crea, en soporte impreso ou dixital, cartas á dirección e columnas deopinión	CD CSC
Identifica e describe os valores da escritura non só como una ferramenta para organizar os pensamentos senón tamén como un instrumento para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.	CCL CSC CCEC
Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso de diferentescategorías gramaticais.	CCLCAA
Recoñece, explica e usa fraseoloxía diversa da lingua galega nas súas producións orais e escritas.	CCL CAA
Recoñece e explica os procedementos de creación de palabras	CCL
Crea palabras novas utilizando os procedementos de creación léxica.	CCL CAA
Recoñece os valores de prefixos e sufixos e as súas posibilidadescombinatorias para crear novas palabras.	CCL
Identifica a procedencia grega ou latina de prefixos e sufixos habituais no uso da lingua galega.	CCL
Recoñece e usa adecuadamente a fonética da lingua galega, con especialatención á entoación, ás vogais de grao medio e ao fonema /n/ velar.	CCLCAA
Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas das linguas galega e castelá nos discursos orais e escritos.	CCL
Recoñece o valor funcional e social das normas ortográficas e morfolóxicas das linguas galega e castelá.	CCL
Analiza e usa correctamente a puntuación de acordo coa cohesión sintáctica.	CCL
Recoñece enunciados e identifica a palabra nuclear que o organiza sintáctica e semanticamente.	CCL CAA
Recoñece a estrutura interna das oracións, identificando o verbo e os seus complementos.	CCL
Respecta a orde correcta dos elementos da estrutura sintáctica.	CCL
Clasifica oracións segundo a natureza do predicado	CCL
Usa a terminoloxía sintáctica correcta	CCL

Recoñece, explica e usa os nexos textuais de causa, consecuencia, condición, hipótese e conclusión, así como os mecanismos gramaticaise léxicos de cohesión interna.	CCLCAA
Identifica a estrutura do texto, en construcións propias e alleas.	CCL
Xustifica con argumentos a división en parágrafos de textos propios ealleos.	CCLCAA
Identifica a progresión temática en textos propios e alleos.	CCL
Elabora textos cunha estrutura apropiada, divididos en parágrafos e empregando os mecanismos de progresión temática.	CCL
Xustifica a adecuación das producións en función do contexto, do temae do xénero textual.	CCLCAA
Elabora producións lingüísticas cunha adecuación apropiada aocontexto, ao tema e ao xénero textual.	CCL
Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúecomo persoa plurilingüe.	CCLCAA
Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	CCLCAA
Valora a lingua como medio de relación interpersoal e de sinal deidentidade dun pobo, e argumenta fundamentadamente e cun discurso propio a súa postura.	CCL CCEC
Valora o plurilingüísmo inclusivo, desde a lingua propia, como expresión da riqueza cultural da humanidade e argumenta cun discurso propio a súa postura.	CCL
Coñece os territorios que forman parte da comunidade lusófona e sabedescribir a súa importancia dentro das linguas do mundo no século XXI.	CCLCSC
Coñece e describe a lexislación estatal e autonómica básica en materia lingüística.	CCL CSC
Describe acertadamente con criterios sociolingüísticos a situación galega actual	CCL CSC
Identifica os procedementos de normalización	CCL
Coñece os principais axentes normalizadores en Galicia e valora a súaimportancia.	CCLCSC
Recoñece os principais elementos da evolución da lingua galega desde1916 ata a actualidade.	CCL
Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da linguagalega desde 1916.	CCL CCEC

Sinala os prexuízos lingüísticos atribuíbles a calquera lingua e especialmente á galega e rebáteos cunha argumentación axeitada.	CCL CSC
Analiza a opinión propia sobre as linguas, detecta os prexuízos, en caso de os ter, e rebáteos con argumentos.	CCL CSC
Recoñece os principais fenómenos que caracterizan as variedades xeográficas da lingua galega	CCL CSC
Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega.	CCL
Valora a lingua estándar como variedade unificadora. Recoñece interferencias habituais entre as dúas linguas oficiais.	CCL
Valora as variedades xeográficas da lingua galega como símbolo de riqueza lingüística e cultural e rexeita fundamentadamente calqueraprexuízo sobre a variación diatópica.	CCL CSC
Recoñece as variedades diastráticas e diafásicas da lingua galega e describe o influxo da situación sociolingüística nelas.	CCL CSC
Identifica os distintos períodos e xeracións das literaturas en galego een español dos séculos XX e XXI.	CCL
Comprende e explica razoadamente os distintos períodos das literaturas en galego e en español dos séculos XX e XXI.	CCL
Le de xeito autónomo obras ou textos representativos das literaturas galega de 1916 ata a actualidade, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente	CCL
Comenta, de forma guiada ou libre, textos de obras das literaturas en galego e en español dos séculos XX e XXI, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	CCL
Le expresiva, compresiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos das literaturas en galego een español dos séculos XX e XXI.	CCL
Participa con proveito de audicións de textos narrativos, poéticos,teatrais e ensaísticos representativos das literaturas en galego e en español do século XX e XXI.	CCL
Elabora traballos individuais e/ou colectivos nos que se describen e analizan textos representativos das literaturas en galego e en español dos séculos XX e XXI.	CCL
Consulta fontes de información variadas para a realización de traballos e cita axeitada destas.	CCL
Emprego de diferentes recursos das tecnoloxías da información e dacomunicación para a realización de traballos e cita axeitada destes.	CCLCD

Crea ou recrea textos de intención literaria partindo das característicasdos textos traballados na aula.	CCL CCEC
Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicacióncapaz de analizar e regular os sentimentos e xuízos.	CCL CCEC

CONCRECIÓN DE OBXECTIVOS POR MÓDULOS

MÓDULO III

Comprender, interpretar e valorar textos orais expositivos e argumentativo.

Coñecer e usar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas, tanto espontáneas como planificadas.

Valorar as producións emitidas cunha fonética galega correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.

Aplicar técnicas e estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais. Producir textos expositivos e argumentativos en diferentes rexistros

Coñecer e aplicar, con axuda das tecnoloxías da información e da comunicación, técnicas e estratexias para realizar exposicións orais planificadas.

Participar activa e con argumentos en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.

Valorar a lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe e nas relacións sociais.

Comparar textos literarios e non literarios e diferenciar textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.

Analizar textos literarios, identificar os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.

Comprender, interpretar e valorar textos expositivos e argumentativos Producir textos expositivos e argumentativos
Usar os recursos que ofrecen as bibliotecas e as tecnoloxías da información e da comunicación para obter, organizar e seleccionar información.

Manifestar unha actitude reflexiva e crítica ante a lectura de calquera tipo de texto para detectar prexuízos e discriminacións.

Planificar producir e revisar textos con adecuación, coherencia, cohesión e con respecto polas normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.

Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para organizar os contidos, mellorar a presentación e corrixir as producións escritas.

Aplicar e usar correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión sintáctica e textual.

Analizar e usar correctamente as normas de acentuación.

Aplicar os coñecementos sobre as distintas categorías gramaticais na elaboración de textos escritos e orais.

Recoñecer a estrutura de substantivos, adxectivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para mellorar a comprensión e produción textuais.

Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical dos determinantes, explicando os seus usos e valores nos textos.

Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical dos pronomes e explicar os seus usos e valores nos textos

Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical do adverbio e explicar os seus usos e valores nos textos.

Recoñecer en textos de diversa índole e usar nas producións propias orais e escritas os diferentes conectadores textuais.

Reflexionar e explicar as relacións semánticas: sinonimia e antonimia. Recoñecer os principais elementos na orixe e formación da lingua galega.
Identificar as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.

Coñecer e describir a situación sociolingüística e legal das linguas de España. Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles.

Identificar e comprender as distintas épocas e períodos das literaturas en galego e en castelán desde as súas orixes ata o século XX.

Seleccionar, ler e comentar de xeito autónomo textos representativos das literaturas en galego e en castelán desde a Idade Media ata o século XX e relacionar o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada período.

Ler expresiva e comprensivamente, realizar audicións e ler dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos das literaturas en galego e en castelán desde a Idade Media ata o século XX.

Elaborar traballos individuais e/ ou en grupo, nos que se describan e analicen textos representativos das literaturas en galego e en castelán desde a Idade Media ata o século XX.

Consultar fontes de información e familiarizarse cos recursos das tecnoloxías da información e da comunicación para a realización de traballos e cita axeitada destas.

Crear ou recrear textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos textos traballados na aula.

MODULO IV

Identificar a intención comunicativa implícita e explícita, o tema, a idea principal e as secundarias, a tese e os argumentos de textos propios dos medios de comunicación.

Comprender e interpretar textos orais expositivos e argumentativos utilizados no ámbito educativo (presentacións, relatorios e intervencións en mesas redondas).

Coñecer, usar e valorar a adecuación, a coherencia, a cohesión e a claridade expositiva, así como as normas de cortesía nas intervencións orais propias da

actividade educativa, tanto espontáneas como planificadas.

Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.

Aplicar os coñecementos gramaticais á avaliación e mellora da expresión oral e recoñecer en exposicións orais propias e alleas as dificultades expresivas.

Valorar a lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe e nas relacións sociais.

Empregar estratexias e técnicas que faciliten a lectura comprensiva e crítica dos textos.

Comprender e interpretar textos escritos propios da vida cotiá pertencentes ao ámbito laboral, administrativo, xurídico e comercial.

Comprender e interpretar textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados en internet.

Comprende e interpreta textos xornalísticos de opinión: carta ao director, editorial, columna e artigo de opinión.

Comprende e interpreta as mensaxes explícitas e implícitas que transmiten os textos publicitarios dos medios de comunicación.

Identificar os usos lingüísticos que conteñan prexuízos ou mensaxes discriminatorias.

Empregar estratexias e técnicas axeitadas para producir escritos adecuados, coherentes e ben cohesionados desde o punto de vista comunicativo (planificación, organización, redacción e revisión).

Producir, respectando as súas características formais e de contido, textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos tanto en formato papel como dixital: laborais, xurídico, administrativos e comerciais.

Valorar a escritura como un instrumento moi útil na aprendizaxe, nas relacións sociais e no desenvolvemento do individuo.

Recoñecer e explicar os valores de léxico preciso de diferent3es categorías gramticais, así como da fraseoloxía.

Recoñecer e explicar os procedementos de creación de palabras, os valores dos morfemas e as súas posibilidades combinatorias para crear novos termos e identificar a súa procedencia grega ou latina.

Recoñecer e usar a fonética da lingua galega.

Aplica e valora as normas ortográficas e morfolóxicas das linguas galega e castelá

Analizar e usar correctamente a puntuación de acordo coa cohesión sintáctica Recoñecer e usar enunciados e oracións, identificando as principais regras de combinación impostas polo verbos

Recoñecer, explicar e usar os nexos textuais de causa, consecuencia, condición, hipótese e conclusión, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesión interna

Identifica adecuadamente en textos alleos e propios a estrutura, a construción e xustificación dos parágrafos,o vínculo e progresión temáticos, e elabora textos de acordo con estes parámetros.

Xustifica a adecuación dos textos en función do contexto, do tema e do xénero e elabora producións propias cunha adecuación apropiada.

Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.

Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.

Valorar as linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo.

Apreciar o plurilingüísmo como expresión da riqueza cultural da humanidade. Coñecer e describir o papel da lusofonía nas linguas do mundo no século XXI.

Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia atendendo á presenza da lingua galega nos principais ámbitos e contextos sociais e privados.

Identificar os elementos do proceso normalizador e adquirir vínculos positivos cara ao seu uso asumindo a importancia da contribución individual no desenvolvemento da lingua galega.

Recoñecer os principais elementos de evolución da lingua galega, así como identificar as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da súa historia social, e sinalar as distintas etapas desde 1916.

Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles.

Recoñecer e valorar os principais fenómenos que caracterizan as variedades xeográficas, diastráticas e diafásicas da lingua galega e da función da lingua estándar. Recoñecer interferencias habituais.

Identificar e comprender os distintos períodos e xeracións das literaturas en galego e en español dos séculos XX e XXI.

Ler e comentar de xeito autónomo obras representativas das literaturas en galego e en español do século XX e XXI e relaciona o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada período.

Ler expresiva e comprensivamente, escoitar audicións e ler dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos das literaturas en galego e en español dos séculos XX e XXI.

Elaborar traballos individuais e/ou en grupo nos que se describan e analicen textos representativos das literaturas en galego e en español dos séculos XX e XXI.

Consultar fontes de información variadas e recursos das tecnoloxías da información e da comunicación para a realización de traballos e cita axeitada destes.

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE

Temporalización	Contidos	Procedementos e instrumentos de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consecución
Bloque 1: Comunicación oral. Escoitar e falar				
2 sesións	B1.1. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais expositivos e argumentativos.	Expresión oral Expresión escrita Lectura Rúbricas	B1.1.1. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto oral expositivo ou argumentativo, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.	2
			B1.1.2. Recoñece a intención comunicativa dos textos.	2
			B1.1.3. Diferencia as explicacións dos argumentos.	2
2 sesións	B1.2. Desenvolvemento de habilidades de escoita cunha actitude de interese, cooperación e respecto.	Expresión oral Actitude Traballo persoal Traballo en equipo	B1.2.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral.	2
2 sesións	B1.3. Valoración das producións orais emitidas cunha fonética galega correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	Expresión oral Lectura Actitude Traballo persoal	B1.3.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia galega correcta, recoñece os erros de produción oral e propón solucións para melloralas.	2
			B1.3.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar coa pronuncia da lingua galega.	2
			B1.3.3. Usa a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	2
2 sesións	B1.4. Coñecemento, uso e aplicación de técnicas e estratexias necesarias para falar en público.	Expresión oral Expresión escrita Lectura Actitude	B1.4.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves.	2
			B1.4.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas ou formais utilizando unha linguaxe correcta e rica.	2

Temporalización	Contidos	Procedementos e instrumentos	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consecución
2 sesións	B1.6. Coñecemento e aplicación, con axuda das tecnoloxías da información e da comunicación, de técnicas e estratexias para a produción de textos orais sobre temas de actualidade.	Actitude Traballo persoal Rúbricas	B1.6.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións.	2
			B1.6.2. Emprega as tecnoloxías da información e da comunicación para facer de maneira visual as súas presentacións máis claras e atractivas.	2
2 sesións	B1.7. Participación activa e argumentada en debates nos cales se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.	Expresión oral Actitude Traballo persoal Traballo en equipo Rúbricas	B1.7.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.	2
			B1.7.2. Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.	2
2 sesións	B1.8. Valoración da lingua oral como un instrumento de aprendizaxe e de relación social.	Expresión oral Expresión escrita Actitude Traballo persoal Rúbricas	B1.8.1. Identifica e describe os valores da lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe, así como para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.	2

Bloque 2: Comunicación escrita. Ler e escribir				
2 sesións	B2.1. Comparación de textos literarios e non literarios e diferenciación de textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.	Expresión escrita Lectura Probas Rúbricas	B2.1.1. Compara textos literarios e non literarios e describe as súas diferenzas e similitudes.	2
			B2.1.2. Diferencia textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.	

3sesións	B2.2. Análise de textos literarios, identificación dos trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.	Expresión escrita Lectura Probas Traballo persoal Rúbricas	B2.2.1. Analiza textos literarios, identifica os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.	
3sesións	B2.3. Comprensión, interpretación e valoración de textos expositivos e argumentativos.	Expresión escrita Lectura Probas Traballo persoal Rúbricas	B2.3.1. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto expositivo ou argumentativo.	
			B2.3.2. Recoñece a intención comunicativa dos textos.	
			B2.3.3. Diferencia as explicacións dos argumentos.	2
2 sesións	B2.4. Produción de textos expositivos e argumentativos a partir da información obtida na biblioteca ou outras fontes de documentación.	Expresión escrita Actitude Traballo persoal Rúbricas	B2.4.1. Produce textos expositivos e argumentativos elaborados a partir de información obtida en bibliotecas e outras fontes de información.	2

Temporalización	Contidos	Procedementos e instrumentos	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consecución
2 sesións	B2.5. Descrición e caracterización dos trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.	Expresión oral Expresión escrita Traballo persoal Rúbricas	B2.5.1. Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.	2
2 sesións	B2.6. Uso dos recursos que ofrecen as bibliotecas e as tecnoloxías da información e da comunicación para obter, organizar e seleccionar a información.	Expresión escrita Traballo persoal Traballo en equipo Rúbricas	B2.6.1. Aplica correctamente o sistema de procura na biblioteca e nos buscadores da internet para obter, organizar e seleccionar información.	2
2 sesións	B2.7. Actitude reflexiva e crítica ante a lectura de calquera tipo de texto para detectar prexuízos e discriminacións.	Expresión oral Expresión escrita Lectura Actitude Traballo persoal Traballo en equipo Rúbricas	B2.7.1. Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto.	2
			B2.7.2. Recoñece e evita usos lingüísticos que transmiten prexuízos ou mensaxes discriminatorias.	2
2 sesións	B2.8 Planificación, produción e revisión do texto con adecuación, coherencia, cohesión e respecto polas normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.	Expresión escrita Actitude Traballo persoal Rúbricas	B2.8.1. Planifica a composición dos escritos en función do tipo de texto e da situación comunicativa para redactar textos adecuados, coherentes e ben cohesionados.	2
			B2.8.2. Redacta borradores, utiliza esquemas, árbores ou mapas conceptuais para planificar e organizar os seus escritos.	
			B2.8.3. Utiliza o rexistro lingüístico adecuado en función da situación comunicativa e do ámbito de uso.	2
			B2.8.4. Usa elementos lingüísticos e discursivos para alcanzar a coherencia e cohesión internas do texto.	2
			B2.8.5. Revisa os textos para resolver dificultades de contido e de forma.	2
2 sesións	B2.9. Utilización das tecnoloxías da información e da comunicación para organizar os contidos, mellorar a presentación e corrixir erros.	Expresión oral Expresión escrita Lectura Probas Rúbricas	B2.9.1. Usa as tecnoloxías da información e da comunicación (procesadores de textos e correctores ortográficos) para organizar os contidos, mellorar a presentación e facilitar a corrección dos textos escritos.	2
Bloque 3: Funcionamento da lingua				

Temporalización	Contidos	Procedementos e instrumentos	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consecución
2 sesións	B3.1. Coñecemento, aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas das linguas galega e castelá.	Expresión escrita Lectura Probas Rúbricas	B3.1.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas das linguas galega e castelá.	2
3 sesións	B3.2. Análise e uso reflexivo da puntuación en relación coa cohesión sintáctica e textual.	Expresión escrita Probas Rúbricas	B3.2.1. Analiza e usa correctamente a puntuación de acordo coa cohesión textual e sintáctica.	
			B3.2.2. Revisa os textos para puntuar correctamente.	
	B3.3. Análise e uso reflexivo da acentuación, especialmente a diacrítica.	Expresión escrita Lectura Probas Rúbricas	B3.3.1. Analiza e usa correctamente as normas de acentuación.	
2 sesións	B3.4. Recoñecemento e identificación das categorías gramaticais.	Expresión escrita Probas Traballo persoal Rúbricas	B3.4.1. Produce textos orais e escritos de diferentes xéneros cun correcto uso das distintas categorías gramaticais.	2
			B3.4.2. Identifica e explica os usos e valores das categorías gramaticais relacionándoos coa intención comunicativa e a tipoloxía textual.	
2 sesións	B3.5. Recoñecemento da estrutura de substantivos, adxectivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para a mellora da comprensión e produción textuais.	Expresión oral Expresión escrita Probas Rúbricas	B3.5.1. Coñece e utiliza adecuadamente substantivos, adxectivos e formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos.	
3 sesións	B3.6. Coñecemento, tipoloxía e caracterización dos determinantes.	Expresión escrita Probas Rúbricas	B3.6.1. Identifica e explica os usos e valores dos determinantes, relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	
2 sesións	B3.7. Coñecemento, caracterización e tipoloxía dos pronomes.	Expresión escrita Probas Rúbricas	B3.7.1. Identifica e explica os usos e valores dos pronomes e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	
2 sesións	B3.8. Coñecemento, caracterización e tipoloxía do adverbio e das locucións adverbiais.	Expresión escrita Probas Rúbricas	B3.8.1. Identifica e explica os usos e valores dos adverbios e das locucións adverbiais e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	

2 sesións	B3.9. Recoñecemento, observación, uso e explicación dos diferentes conectorestextuais.	Expresión escrita Probas Rúbricas	B3.9.1. Identifica e usa distintos tipos de conectores que lle proporcionan cohesión a un texto.	
2 sesións	B3.10. Reflexión e explicación das relacións semánticas: sinonimia e antonimia.	Expresión oral Expresión escrita Probas	B3.10.1. Identifica e explica as relacións semánticas: sinonimia e antonimia.	
			B3.10.2. Emprega un vocabulario amplo e preciso utilizando os recursos proporcionados pola sinonimia.	2
Bloque 4: Lingua e sociedade				
Temporalización	Contidos	Procedementos e instrumentos	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consecución
2 sesións	B4.1. A orixe e formación da lingua galega.	Probas Actitude Rúbricas	B4.1.1. Recoñece os principais elementos na orixe e formación da lingua galega.	2
3 sesións	B4.2. Etapas da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916 e análise e comprensión das causas e consecuencias dos feitos máis relevantes.	Probas Actitude Rúbricas	B4.2.1. Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	2
			B4.2.2. Identifica as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	
			B4.2.3. Interpreta gráficos, táboas, textos e información dos medios e das tecnoloxías da información e da comunicación, relacionados coa historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	2
3 sesións	B4.3. Situación sociolingüística e legal das linguas de España.	Probas Actitude Rúbricas	B4.3.1. Coñece a lexislación que regula os dereitos lingüísticos individuais e colectivos.	2
			B4.3.2. Coñece a lexislación que regula a utilización do galego e a súa promoción nos diferentes ámbitos.	
2 sesións	B4.4. Prexuízos lingüísticos.	Expresión oral Actitude Traballo persoal Traballo en equipo Rúbricas	B4.4.1. Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de prexuízos cara á lingua galega na súa práctica lingüística e na do seu contorno.	
Bloque 5: Educación literaria				

Temporalización	Contidos	Procedementos e instrumentos	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consecución
3 sesións	B5.1. Identificación e comprensión das distintas épocas e períodos das literaturas en galego e en castelán desde as súas orixes ata o século XX.	Expresión oral Expresión escrita Probas Rúbricas	B5.1.1. Identifica as distintas épocas e períodos das literaturas en galego e en castelán desde as súas orixes ata o século XX.	2
			B5.1.2. Sinala os principais trazos característicos dos distintos períodos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	
2 sesións	B5.2. Selección, lectura autónoma e comentario de textos representativos das literaturas en galego e en castelán desde a Idade Media ata o século XX.	Expresión oral Expresión escrita Probas Actitude Traballo persoal Traballo en equipo Rúbricas	B5.2.1. Selecciona, seguindo criterios razoados, textos representativos das literaturas en galego e en castelán desde a Idade Media ata o século XX para a súa lectura.	
2 sesións		Expresión oral Expresión escrita Lectura Probas Rúbricas	B5.2.2. Le e comenta de xeito autónomo obras ou textos representativos das literaturas en galego e en castelán desde a Idade Media ata o século XX, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período correspondente.	2
			B5.2.3. Compara textos literarios dunha mesma época ou período ou de diferentes épocas e períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos definitorios e ponos en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico da(s) época(s) ou do(s) período(s).	
2 sesións	B5.3. Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos das literaturas en galego e en castelán desde a Idade Media ata o século XX.	Expresión oral Lectura Traballo persoal Rúbricas	B5.3.1. Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos das literaturas en galego e en castelán desde a Idade Media ata o século XX.	2

2 sesións	B5.4. Elaboración de traballos individuais e/ou en grupo, nos cales se describan e analicen textos literarios representativos das literaturas en galego e en castelán desde a Idade Media ata o século XX.	Expresión escrita Probas Actitude Traballo persoal Traballo en equipo Rúbricas	B5.4.1. Elabora traballos individuais e/ou colectivos, nos que se describen e analizan textos representativos das literaturas en galego e en castelán desde a Idade Media ata o século XX.	
2 sesións	B5.5. Consulta de fontes de información e familiarización coas tecnoloxías da información e da comunicación para a realización de traballos e cita axeitada destas.	Probas Actitude Traballo persoal Traballo en equipo Rúbricas	B5.5.1. Consulta fontes de información para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destas.	
			B5.5.2. Emprego de diferentes recursos básicos das tecnoloxías da información e da comunicación para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destes.	2
2 sesións	B5.6. Creación ou recreación de textos de intención literaria partindo das características dos textos traballados na aula.	Expresión escrita Probas Actitude Rúbricas	B5.6.1. Crea ou recrea textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos textos traballados na aula.	2
			B5.6.2. Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os propios sentimentos.	

Módulo 4

Bloque 1: Comunicación oral. Escoitar e falar				
Temporalización	Contidos	Procedementos e instrumentos	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consecución
2 sesións	B1.1. Comprensión e interpretación de textos propios dos medios de comunicación: a información e a opinión.	Expresión oral Expresión escrita Actitude Traballo persoal Traballo en equipo Rúbricas	B1.1.1. Comprende o sentido global de textos orais dos medios de comunicación audiovisuais, identifica o propósito, a tese e os argumentos de noticias, debates ou declaracións, determina o tema recoñece a intención comunicativa do falante.	
			B1.1.2. Analiza criticamente tanto a forma como o contido de noticias e debates procedentes dos medios de comunicación e recoñece a validez dos argumentos.	
2 sesións	B1.2. Comprensión e interpretación de textos orais expositivos e argumentativos do ámbito educativo e de natureza diversa (presentacións, relatorios e intervencións en mesas redondas).	Expresión oral Lectura Actitude Traballo persoal Traballo en equipo Rúbricas	B1.2.1. Identifica a intención comunicativa, a tese e os argumentos dos debates, relatorios e mesas redondas do ámbito educativo e elabora un esquema ou resumo.	
			B1.2.2. Recoñece os procedementos lingüísticos para manifestarse a prol ou en contra dunha opinión ou posición.	
2 sesións	B1.3. Desenvolvemento de habilidades de escoita activa, cunha actitude de interese, de cooperación e de respecto, identificando prexuízos e mensaxes discriminatorias.	Expresión oral Actitude Traballo en equipo Rúbricas	B1.3.1. Identifica os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso.	
			B1.3.2. Coñece e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral e respecta as opinións alleas.	
			B1.3.3. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	
2 sesións	B1.4. Produción de discursos orais, en intervencións espontáneas e planificadas con apoio das tecnoloxía da información e da comunicación, adecuados á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	Expresión oral Traballo persoal Rúbricas	B1.4.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	

2 sesións	B1.5. Aplicación dos coñecementos gramaticais á avaliación e mellora da expresión oral e recoñecemento en exposicións orais propias e alleas das dificultades expresivas.	Expresión oral Expresión escrita Lectura Rúbricas	B1.5.1. Recoñece erros (incoherencias, repeticións, ambigüidades, pobreza léxica, erros de fonética e entoación inadecuada) nos discursos propios e alleos para evitalos nas súas producións.	
2 sesións	B1.6. Valoración da lingua oral como un instrumento de aprendizaxe e de relación social.	Expresión oral Expresión escrita Probas Traballo persoal Rúbricas	B1.6.1. Identifica e describe os valores da lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe, así como para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.	
Bloque 2: Comunicación escrita. Ler e escribir				
Temporalización	**Contidos**	**Procedementos e instrumentos**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao mínimo consecución**
2 sesións	B2.1. Uso de técnicas e estratexias que facilitan a lectura comprensiva e crítica de textos.	Expresión escrita Probas Rúbricas	B2.1.1. Emprega pautas e estratexias que facilitan a análise do contido (resumos, cadros, esquemas e mapas conceptuais).	
			B2.1.2. Aplica os coñecementos lingüísticos propios (gramaticais e léxicos) e recursos alleos (dicionarios e outras fontes de documentación) para solucionar problemas de comprensión.	
			B2.1.3. Elabora o esquema xerarquizado de ideas dun texto.	
			B2.1.4. Deduce información global do texto a partir de contidos explícitos e implícitos.	
			B2.1.5. Entende o significado de palabras propias do rexistro culto e incorpóraas ao seu discurso.	
3 sesións	B2.2. Comprensión e interpretación de textos propios da vida cotiá relacionados co ámbito laboral, administrativo, xurídico e comercial.	Expresión escrita Probas Actitude Rúbricas	B2.2.1. Identifica a intención comunicativa, o tema e os subtemas de escritos propios da vida cotiá relacionados co ámbito laboral, administrativo e comercial.	
			B2.2.2. Comprende, interpreta e valora textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos: currículo, carta de presentación, solicitude ou instancia, carta de reclamación.	
	B2.3. Comprensión e interpretación de textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias etc.), como libros de texto e recursos de temas	Expresión escrita Lectura Probas Traballo persoal Rúbricas	B2.3.1. Comprende textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados en internet.	
			B2.3.2. Interpreta a información de mapas, gráficas, diagramas.	

	especializados na internet.			
	B2.4. Comprensión e interpretación de textos xornalísticos de opinión: carta ao director, editorial, columna e artigo de opinión.	Expresión oral Expresión escrita Lectura Probas Actitude Traballo persoal Traballo en equipo Rúbricas	B2.4.1. Diferencia os trazos característicos dos textos xornalísticos de opinión: carta ao director, editorial, columna e artigo de opinión.	
			B2.4.2. Valora a intención comunicativa dun texto xornalístico e distingue entre información, opinión e persuasión.	
2 sesións	B2.5. Comprensión e interpretación das mensaxes explícitas e implícitas que transmiten os textos publicitarios dos medios de comunicación.	Expresión escrita Lectura Rúbricas	B2.5.1. Comprende e interpreta as mensaxes explícitas e implícitas que transmiten os textos publicitarios dos medios de comunicación (anuncios).	
			B2.5.2. Reflexiona e ten unha postura crítica ante as mensaxes persuasivas que proveñen dos medios de comunicación.	
2 sesións	B2.6. Lectura crítica e reflexiva que permita identificar usos lingüísticos discriminatorios.	Expresión escrita Lectura Actitude Rúbricas	B2.6.1. Reflexiona sobre os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou mensaxes discriminatorias.	
			B2.6.2. Detecta prexuízos e mensaxes discriminatorias implícitas nos textos de medios de comunicación con especial atención á publicidade.	
3 sesións	B2.7. Uso de técnicas e estratexias para producir textos escritos adecuados, coherentes e ben cohesionados desde o punto de vista comunicativo (planificación, organización, redacción e revisión).	Expresión escrita Rúbricas	B2.7.1. Utiliza distintas técnicas de planificación para organizar o seu discurso (diferentes tipos de esquemas e mapas conceptuais).	
			B2.7.2. Utiliza o rexistro adecuado en función da tipoloxía textual e do acto comunicativo.	
			B2.7.3. Ordena as ideas e estrutura os contidos en unidades sintácticas consecutivas e encadeadas con conectores e outros elementos de cohesión.	
			B2.7.4. Coñece as regras ortográficas e as normas morfosintácticas e sérvese das ferramentas lingüísticas ao seu alcance (correctores, dicionarios e gramáticas) para aplicalas correctamente.	
			B2.7.5. Revisa o texto para comprobar que a organización dos contidos do texto é correcta e que non se cometen erros ortográficos, gramaticais, de formato ou de presentación.	

2 sesións	B2.8. Produción, en soporte impreso ou dixital, de textos propios da vida cotiá pertencentes ao ámbito laboral, xurídico, administrativo e comercial.	Expresión escrita Traballo persoal Rúbricas	B2.8.1. Produce, respectando as súas características formais e de contido, e en soporte tanto impreso como dixital, textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos: currículo, carta de presentación, solicitude ou instancia, carta de reclamación.	
2 sesións	B2.9. Produción, en soporte impreso ou dixital, de cartas á dirección e columnas de opinión.	Expresión escrita Probas Traballo persoal Traballo en equipo Rúbricas escritas	B2.9.1. Crea, en soporte impreso ou dixital, cartas á dirección e columnas de opinión.	
2 sesións	B2.10. Valoración da escritura como un instrumento de aprendizaxe, de relación social e enriquecemento persoal.	Expresión escrita Traballo persoal Rúbricas	B2.10.1. Identifica e describe os valores da escritura non só como una ferramenta para organizar os pensamentos senón tamén como un instrumento para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.	
Bloque 3: Funcionamento da lingua				
Temporalización	Contidos	Procedementos e instrumentos	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consecución
2 sesións	B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático.	Expresión oral Expresión escrita Lectura Probas Rúbricas	B3.1.1. Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso de diferentes categorías gramaticais.	
			B3.1.2. Recoñece, explica e usa fraseoloxía diversa da lingua galega nas súas producións orais e escritas.	
3 sesións	B3.2. Recoñecemento, explicación e uso dos procedementos de creación de palabras.	Expresión oral Expresión escrita Probas Actitude Rúbricas	B3.2.1. Recoñece e explica os procedementos de creación de palabras.	
			B3.2.2. Crea palabras novas utilizando os procedementos de creación léxica.	
			B3.2.3. Recoñece os valores de prefixos e sufixos e as súas posibilidades combinatorias para crear novas palabras.	
			B3.2.4. Identifica a procedencia grega ou latina de prefixos e sufixos habituais no uso da lingua galega.	

2 sesións	B3.3. A fonética e a fonoloxía do galego, con especial atención a posibles interferencias (apertura das vogais de grao medio, o n velar ou a entoación).	Expresión oral Expresión escrita Lectura Probas Actitude Rúbricas	B3.3.1. Recoñece e usa adecuadamente a fonética da lingua galega, con especial atención á entoación, ás vogais de grao medio e ao fonema /n/ velar.	
2 sesións	B3.4. Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas das linguas galega e castelá.	Expresión oral Expresión escrita Lectura Probas Actitude Rúbricas	B3.4.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas das linguas galega e castelá nos discursos orais e escritos.	
			B3.4.2. Recoñece o valor funcional e social das normas ortográficas e morfolóxicas das linguas galega e castelá.	
Temporalización	Contidos	Procedementos e instrumentos	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consecución
3 sesións	B3.5. Análise e uso reflexivo da puntuación en relación coa cohesión sintáctica.	Expresión escrita Probas Rúbricas	B3.5.1. Analiza e usa correctamente a puntuación de acordo coa cohesión sintáctica.	
2 sesións	B3.6. As principais regras de combinación impostas polos predicados en función dos seus argumentos; estruturas sintácticas e tipos de oración segundo a natureza do predicado.	Expresión escrita Probas Rúbricas	B3.6.1. Recoñece enunciados e identifica a palabra nuclear que o organiza sintáctica e semanticamente.	
			B3.6.2. Recoñece a estrutura interna das oracións, identificando o verbo e os seus complementos.	
			B3.6.3. Respecta a orde correcta dos elementos da estrutura sintáctica.	
			B3.6.4. Clasifica oracións segundo a natureza do predicado.	
			B3.6.5. Usa a terminoloxía sintáctica correcta.	
2 sesións	B3.7. Recoñecemento e uso reflexivo dos nexos e conectores textuais máis comúns, en particular os de causa e consecuencia, os de condición e hipótese e conclusión, e mais dos mecanismos de cohesión textual.	Expresión escrita Probas Traballo persoal Rúbricas	B3.7.1. Recoñece, explica e usa os nexos textuais de causa, consecuencia, condición, hipótese e conclusión, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesióninterna.	
2 sesións	B3.8. Identificación da estrutura dun texto, a construción dos	Expresión escrita	B3.8.1. Identifica a estrutura do texto, en construcións propias e alleas.	

	parágrafos e o vínculo e progresión temáticos en textos alleos e propios, e elaboración de textos de acordo con estes parámetros.	Traballo persoal Rúbricas	B3.8.2. Xustifica con argumentos a división en parágrafos de textos propios e alleos.	
			B3.8.3. Identifica a progresión temática en textos propios e alleos.	
			B3.8.4. Elabora textos cunha estrutura apropiada, divididos en parágrafos e empregando os mecanismos de progresión temática.	
2 sesións	B3.9. Adecuación dos textos en función do contexto, do tema e do tipo de texto.	Expresión escrita Actitude Traballo persoal Rúbricas	B3.9.1. Xustifica a adecuación das producións en función do contexto, do tema e do xénero textual.	
			B3.9.2. Elabora producións lingüísticas cunha adecuación apropiada ao contexto, ao tema e ao xénero textual.	
2 sesións	B3.10. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	Expresión escrita Actitude Traballo persoal Traballo en equipo Rúbricas	B3.10.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	
2 sesións	B3.11. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.	Expresión oral Expresión escrita Probas Rúbricas	B3.11.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	
Bloque 4: Lingua e sociedade				
Temporalización	Contidos	Procedementos e instrumentos	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consecución
2 sesións	B4.1. Valoración das linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo.	Actitude Rúbricas	B4.1.1. Valora a lingua como medio de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo, e argumenta fundamentadamente e cun discurso propio a súa postura.	
2 sesións	B4.2. O plurilingüísmo como expresión da riqueza cultural da humanidade.	Actitude Traballo en equipo Rúbricas	B4.2.1. Valora o plurilingüísmo inclusivo, desde a lingua propia, como expresión da riqueza cultural da humanidade e argumenta cun discurso propio a súa postura.	

3 sesións	B4.3. A lusofonía nas linguas do mundo no século XXI.	Probas Actitude Rúbricas	B4.3.1. Coñece os territorios que forman parte da comunidade lusófona e sabe describir a súa importancia dentro das linguas do mundo no século XXI.	
	B4.4. Situación sociolingüística de Galicia. A presenza da lingua galega nos principais ámbitos e contextos sociais e privados.	Probas Actitude Rúbricas	B4.4.1. Coñece e describe a lexislación estatal e autonómica básica en materia lingüística.	
			B4.4.2. Describe acertadamente con criterios sociolingüísticos a situación galega actual.	
	B4.5. Proceso de normalización. Desenvolvemento de actitudes positivas cara ao proceso de recuperación da lingua galega. Consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega.	Actitude Traballo persoal Traballo en equipo Rúbricas	B4.5.1. Identifica os procedementos de normalización.	
			B4.5.2. Distingue normativización e normalización.	
			B4.5.3. Coñece os principais axentes normalizadores en Galicia e valora a súa importancia.	
	B4.6. Evolución da lingua galega e etapas da historia social da lingua galega desde 1916 ata a actualidade.	Probas Actitude Traballo persoal Rúbricas	B4.6.1. Recoñece os principais elementos da evolución da lingua galega desde 1916 ata a actualidade.	
			B4.6.2. Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde 1916.	
Temporalización	Contidos	Procedementos e instrumentos	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consecución
2 sesións	B4.7. Prexuízos lingüísticos.	Expresión oral Actitude Traballo persoal Traballo en equipo Rúbricas	B4.7.1. Sinala os prexuízos lingüísticos atribuíbles a calquera lingua e especialmente á galega e rebáteos cunha argumentación axeitada.	
			B4.7.2. Analiza a opinión propia sobre as linguas, detecta os prexuízos, en caso de os ter, e rebáteos con argumentos.	
3 sesións	B4.8. Recoñecemento e valoración dos principais fenómenos que caracterizan as variedades xeográficas, diastráticas e diafásicas da lingua galega e da función da lingua estándar. Uso normalizado da variante dialectal propia da zona. Utilización e	Expresión oral Expresión escrita Lectura Probas Actitude Traballo persoal	B4.8.1. Recoñece os principais fenómenos que caracterizan as variedades xeográficas da lingua galega.	
			B4.8.2. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega.	
			B4.8.3. Valora a lingua estándar como variedade unificadora. Recoñece interferencias habituais entre as dúas linguas oficiais.	

	valoración da variante estándar da lingua en situacións de carácter formal. Recoñecemento das interferencias máis habituais.	Traballo en equipo Rúbricas	B4.8.4. Valora as variedades xeográficas da lingua galega como símbolo de riqueza lingüística e cultural e rexeita fundamentadamente calquera prexuízo sobre a variación diatópica.	
			B4.8.5. Recoñece as variedades diastráticas e diafásicas da lingua galega e describe o influxo da situación sociolingüística nelas.	
Bloque 5: Educación literaria				
Temporalización	Contidos	Procedementos e instrumentos	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consecución
2 sesións	B5.1. Identificación e comprensión dos distintos períodos e xeracións das literaturas en galego e en español dos séculos XX e XXI.	Lectura con entoación Expresión escrita Probas escritas Expresión oral	B5.1.1. Identifica os distintos períodos e xeracións das literaturas en galego e en español dos séculos XX e XXI.	
			B5.1.2. Comprende e explica razoadamente os distintos períodos das literaturas en galego e en español dos séculos XX e XXI.	
3 sesións	B5.2. Lectura autónoma e comentario pautado de obras representativas das literaturas en galego e en español dos séculos XX e XXI.	Lectura Actitude Traballo persoal Rúbricas	B5.2.1. Le de xeito autónomo obras ou textos representativos das literaturas galega de 1916 ata a actualidade, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	
			B5.2.2. Comenta, de forma guiada ou libre, textos de obras das literaturas en galego e en español dos séculos XX e XXI, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	
2 sesións	B5.3. Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos das literaturas en galego e en español dos séculos XX e XXI.	Lectura Actitude Traballo persoal Rúbricas	B5.3.1. Le expresiva, compresiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos das literaturas en galego e en español dos séculos XX e XXI.	
			B5.3.2. Participa con proveito de audicións de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos das literaturas en galego e en español do século XX e XXI.	
2 sesións	B5.4. Elaboración de traballos individuais e/ou en grupo nos cales se describan e analicen textos literarios representativos das literaturas en galego e en español dos séculos XX e XXI.	Expresión escrita ctitude Traballo persoal Traballo en equipo Rúbricas	B5.4.1. Elabora traballos individuais e/ou colectivos nos que se describen e analizan textos representativos das literaturas en galego e en español dos séculos XX e XXI.	

A avaliación dos estándares informará do grao de consecución do logro, para o que empregaremos catro niveis como indicadores de logro:
Nivel 1: Logro insuficiente
Nivel 2: Logro suficiente
Nivel 3: Logro bo
Nivel 4: Logro excelente
No caso de que o alumno ou alumna non traballe un estándar ou non amose ningún logro nel, non se puntuará nas cualificacións de probas escritas ou rúbricas.

CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS DA MATERIA

O ámbito de Comunicación utilizará unha metodoloxía centrada na persoa, que respectará os seguintes principios:
Recoñecemento do rol do docente. O docente é peza clave na elaboración da planificación, a elaboración e implementación de actividades de aula axustadas ao grupo concreto que está ensinando, así como á avaliación do proceso. A súa formación e a súa responsabilidade no acompañamento do proceso de crecemento do estudante resulta, polo tanto, fundamental á hora de garantir o éxito do proceso de aprendizaxe.
Respecto polos ritmos e estilos de aprendizaxe dos estudantes. Non todos os estudantes son iguais, non todos aprenden á mesma velocidade nin utilizan as mesmas estratexias. A atención á diversidad e o desenvolvemento da inclusión comeza na asunción deste principio fundamental.
Consideración da dimensión humanista. Todas as aprendizaxes están ao servizo da formación humana. A materia de Comunicación, desde a súa clave personalizadora, require que todo tipo de aprendizaxes, instrumentales, cognitivos, actitudinais, socio- afectivos non sexan considerados fin en si mesmo senón que estean ao servizo da formación integral do ser humano.
Respecto pola curiosidade e inquietudes dos estudantes. Consideración dos intereses e expectativas dos estudantes así como dos coñecementos previos, de maneira que se garanta unha aprendizaxe significativa.

Seguimiento dos criterios de avaliación educativa. Para facilitar o cumprimento destes principios metodolóxicos aplicarase unha avaliación continua, global e formativa ao longo do

proceso de ensino e aprendizaxe; e sumativa ao final do proceso, de maneira que se evalúe o nivel de logro alcanzado. A avaliación obxectiva garante unha valoración adecuada da dedicación, esforzo e rendemento de todos os estudantes.
Desenvolvemento da aprendizaxe en equipo e/ou cooperativo. O estudo e reflexión da Comunicación, pola súa intrínseca dimensión comunitaria, é unha materia adecuada para desenvolver o traballo en equipo e a aprendizaxe cooperativa.
Utilización educativa dos recursos tecnolóxicos. O ensino da Comunicación promove a utilización da tecnoloxía da información e a comunicación non só dun xeito instrumental, que resulte útil ao estudante na procura de información ou na resolución de problemas suscitados na clase, senón procurando a súa integración na vida do alumnado e o seu uso ético.

MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Utilizarase o material didáctico específico autorizado pola Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria para a modalidade a distancia, coas modificacións que en cada caso considere oportuno a profesora. Este material será reforzado con fotocopias de elaboración propia; revistas e prensa diaria; lecturas de libros proporcionados na aula; audicións musicais; visionado de vídeos; diferentes blogs e páxinas web.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO

A avaliación das aprendizaxes do alumnado adulto será continua e integradora. Esta avaliación será preferentemente a través da observación continuada da evolución do proceso de aprendizaxe de cada alumno ou alumna e da súa madureza persoal.

A avaliación da materia realizarase ao remate de cada módulo téndose en conta os seguintes aspectos:
A cualificación das probas de carácter escrito.
O traballo que diariamente o alumno realiza individual e colectivamente na aula. O traballo que o alumno realiza individual ou colectivamente fóra da aula.

O comportamento en clase, a puntualidade e asistencia e a actitude ante a materia.

O 10% de faltas sen xustificar no ámbito dará lugar á perda do dereito de avaliación continua. O número máximo de faltas xustificadas no ámbito de Comunicación (de 7 sesións semanais) será de 16. No caso de acumular máis dun 30% de faltas inxustificadas no total dos ámbitos (é dicir 46 faltas) perderase igualmente o dereito á avaliación continua.

Igualmente unha actitude reiteradamente inadecuada e sen intención de cambio poderá dar lugar á perdida do dereito de avaliación continua, téndose que presentar o alumno a unha única proba final escrita ó rematar o módulo.

Para a cualificación final do ámbito farase unha media ponderada das cualificacións parciais e das tres linguas integradas no ámbito, castelán, galego e inglés. A porcentaxe da nota correspondente a cada unha delas será de 35%, 35% e 30% respectivamente

A cualificación correspondente á parte de Lingua Galega e Lingua Castelá virá determinada polos seguintes aspectos:
Probas escritas.. 40%
Traballos na clase...................................... 20%
Traballos fóra da clase................................ 20%
Actitude... 10%
Asistencia.. 10%
Deberá ademais ter en conta a evolución do alumno/a ao longo do curso, a súa madureza académica e as súas posibilidades de recuperación e de progreso nos módulos posteriores, de ser o caso.

INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROECESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE.

Indicadores de logro do proceso de ensino	Si	Non	Ás veces
O nivel de dificultade foi o adecuado ás características do alumnado			
Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreceu a aprendizaxe			
Conseguiuse motivar para lograr a actividade intelectual e física doalumnado			
Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado			
Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender aoalumnado con NEAE			
Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender aoalumnado con NEAE.			
Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado			
Usáronse distintos instrumentos de avaliación.			

Indicadores de logro da práctica docente	Si	Non	Ás veces
Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado			
Ofrécense a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa			
Elabóranse actividades atendendo á diversidade			
Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades doalumnado con NEAE			
Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas atratar			
Combínase o traballo individual e en equipo			
Poténcianse estratexias de animación á lectura			
Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión orale escrita			
Incorpóranse as TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe			
Préstase atención aos elementos transversais vinculados a cadaestándar			
Ofrécense ao alumnado de forma rápida os resultados das probas /traballos, etc			

Analízanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativosderivados da corrección das probas, traballos, etc.			
Implícase o profesorado nas funcións de titoría e orientación			
As medidas de apoio, reforzo, etc. están claramente vinculadas aosestándares			
Avalíase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación,ampliación…			
Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seusacertos e erros			

ORGANIZACIÓN DE ACTIVIDADES DE SEGUIMENTO E AVALIACIÓN DAS MATERIAS PENDENTES

O alumnado que non superase a avaliación final do módulo do ámbito cursados no primeiro cuadrimestre poderá realizar no mes de maio unha avaliación extraordinaria dese módulo, consistente nunha proba escrita.
Igualmente, o alumnado que non superase a avaliación final ordinaria do módulo cursado no segundo cuadrimestre poderá realizar no mes de setembro, nas datas que cada ano se determine, unha avaliación extraordinaria.
En calquera dos casos, independentemente de que se lles facilite material e apoio para preparar a recuperación do ámbito, a superación do mesmo será en función desta proba escrita.

DESEÑO DE AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS A ADOPTAR EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS

O alumnado de ESA é moi diverso en canto a idade e estudos realizados, polo que é moi necesario que a comezos de setembro e de xaneiro se efectúe un proceso de avaliación inicial, que terá en conta a madureza, as aprendizaxes adquiridas, os coñecementos previos e os intereses e necesidades do alumnado. Esta avaliación informará ao profesorado do nivel e das dificultades deste alumnado, de xeito que poida tomar as medidas necesarias para unha aprendizaxe máis axeitada.

Ao inicio do curso, o profesorado responsable realizará a todo o alumnado unha avaliación inicial para:

Coñecer a situación inicial na que se atopa o alumnado

Detectar, se fora o caso, calquera dificultade que poida presentar o alumnado.

Analizar a evolución educativa e académica do alumnado

Adaptar obxectivos, contidos, metodoloxías e actividades, así como criterios de avaliación en función das características do alumnado

Determinar a adecuación do currículo ás características e aos coñecementos do alumnado, así como o nivel de partida da clase.

Esta avaliación inicial farase a comezos de curso, para coñecer ao alumnado co que se vai traballar; para iso as ferramentas das que se vai botar man so:

Probas iniciais. Observación na aula Expediente académico Información doutro profesorado

En función destes resultados, plantexarase a necesidade de reaxustar a programación a nivel de grupo ou tomar outras medidas académicas a nivel individual, como reforzos educativos.

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

En calquera clase é ben sabido que resulta imposible contar cun grupo tal que todos aprendan da mesma maneira e á mesma velocidade.

Sendo conscientes desta diversidade, en ocasións extrema, un dos puntos necesarios é a atención á diversidade.

En caso de detectar alumnado con serias dificultades de comprensión ou expresión, remitirase ao Departamento de Orientación para que este realice as probas oportunas e o conseguinte diagnóstico. Se as dificultades detectadas non impiden o desenvolvemento normal da clase por parte do alumnado, será o propio profesor quen determine as medidas de reforzo a aplicar.

Definiranse estratexias que faciliten a consecucións duns obxectivos mínimos: seleccionaranse e organizaranse os contidos en función das súas posibilidades, intereses e necesidades; reducirase a dificultade dalgunhas das actividades, proporcionando máis recursos didácticos e incrementando a comunicación.

CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS EN CADA MÓDULO

Segundo o estabelecido no Decreto 86/2015, de 25 de xuño polo que se regula o currículo da Educación Secundaria Obrigatoria e do Bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia os elementos transversais que deben traballarse son os seguintes:

Comprensión lectora. Expresión oral e escrita. Comunicación audiovisual. Tecnoloxías da información e da comunicación. Emprendemento. Educación cívica e constitucional.

Estes elementos transversais serán traballados nos dous módulos que conforman o curso escolar. Tamén son considerados elementos transversais a ter en conta os seguintes valores e conceptos

Todos estes aspectos aparecen representados tanto nos contidos como nos textos, nos exemplos e nas actividades do proxecto didáctico. Non obstante, tamén consideramos esenciais para o desenvolvemento do alumnado como cidadáns e cidadás plenamente conscientes dos seus dereitos e dos seus deberes e como individuos inseridos na nosa sociedade a presenza doutros elementos transversais; así, tamén incluímos materiais que abordan o tratamento da ecoloxía e o respecto polo medio, a educación dos/das consumidores/as, a educación para a saúde e a educación para o lecer.

Igualdade erespecto	Igualdade efectiva entre homes e mulleresPrevención da violencia de xénero Prevención da violencia contra persoas con discapacidadeIgualdade de trato e non discriminación Prevención de calquera forma de violencia, racismo ou xenofobia Aprendizaxe da prevención e resolución pacífica de conflitos nosámbitos persoal, familiar e social Aprendizaxe dos valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto aos dereitos humanos, o respecto por igual aos homes e ás mulleres, o respecto ás persoas con discapacidade, o rexeitamento da violencia terrorista, a pluralidade, o respecto ao Estado de dereito, o respecto e a consideración ás vítimas do terrorismo e a prevención doterrorismoe de calquera tipo de violencia Evitación de comportamentos e de contidos sexistas Evitación dos estereotipos que supoñan discriminación por razón deorientación sexual ou de identidade de xénero, favorecendo a visibilidade da realidade homosexual, bisexual, transexual, transxénero e intersexual
Emprendemento	Fomento das participación do alumnado en actividades que lle permitanafianzar o espírito emprendedor e a iniciativa empresarial a partir deaptitudes como a creatividade, a autonomía, a iniciativa e o traballoen equipo, a confianza en si mesmo e o sentido crítico
Educación viaria	Promoción de accións para a mellora da convivencia e a prevención dos accidentes de tráfico con fin de divulgar entre o alumnado dos seus dereitos e deberes como usuarios/as das vías como peóns, viaxeiros/as e condutores/as, o respecto polas normas e os sinais paraasí favorecer a tolerancia, a prudencia, o autocontrol, o diálogo e a empatía de modo que se tenda á evitación dos accidentes de tráfico edas súas secuelas

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES DO DEPARTAMENTO

Dadas as características do alumnado (normalmente trátase de xente cun horario laboral que impide actividades ao longo do día) e o horario nocturno destas ensinanzas, as actividades complementarias e extraescolares están practicamente limitadas a aquelas que se realizan na Casa de Cultura do concello e que coinciden con horas de clase. Isto non significa que, dada a ocasión, non se leve a cabo calquera outra actividade que se considere adecuada e para a que o alumnado teña dispoñibilidade.

MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA

O Profesorado do Ámbito de Comunicación abrangue os departamentos de Lingua Galega e Literatura e Lingua Inglesa, polo que serán necesarias tanto reunións dos membros do departamentos en conxunto como do profesorado dos dous departamentos implicados neste ámbito para ir analizando o desenvolvemento da programación e como este afecta ao progreso do alumnado. Ao longo de cada cuadrimestre revisarase se se cumpren os obxectivos previstos, e os contidos se imparten; no segundo cuadrimestre tamén se revisará e comentará se o alumnado coa materia pendente realiza tarefas recomendadas e resolve dúbidas. Durante estas reunións decidiranse cambios oportunos para a mellora e desenvolvemento da propia materia se fose necesario.

CONTRIBUCIÓN AO PLAN LECTOR

O principal obxectivo de todas as actividades de lectura da nosa área sempre foi desenvolver a competencia comunicativa do alumnado, ampliando o vocabulario, a capacidade de análise e comprensión dos elementos morfosintácticos da lingua, a corrección ortográfica, os mecanismos de cohesión textual, e os coñecementos acerca dos aspectos socioculturais.

O estudo das linguas galega e castelá, pola súa propia natureza e obxectivos, precisa de materiais e actividades que coinciden con moitos dos que se proponen no proxecto lector. Así empréganse libros de lectura adaptados para Módulo.

En canto ó resto de materiais curriculares, inténtase ofrecer ao alumnado unha amplia variedade de lecturas en distintos soportes (prensa escrita, CD Roms e páxinas web), ampliando así a oferta de lecturas recollidas no propio manual de traballo e adaptadas en maior ou menor medida ao nivel de competencia lingüística do alumnado.

O traballo neste curso 2020-21 seguirá nesa dirección. A nosa contribución ó Proxecto Lector consistirá de xeito primordial en:
Explorar novas fontes de textos escritos, con rexistros, temáticas e formatos non habituais e diferentes ai que o alumnado está habituado a atopar. Así, pretendemos usar o soporte informático, principalmente desde a aula equipada con ordenadores, co fin de dar a coñecer ao alumnado outras realidades. Dun xeito especial usaremos distintos tipos de hipertexto:
Paxinas web divulgativas e con documentos audiovisuais para o traballo de cancións ou vídeos
Asimesmo realizaranse actividades de lectura baseadas en textos dispoñibles na biblioteca do centro ou ben na web.
Animarase tamén ó alumnado a compartir lecturas, realizando comentarios sobre libros no blog do Club de Lectura ou na páxina web do IES.
En colaboración co Equipo da Biblioteca, o Departamento publicará guías de lectura dando a coñecer as últimas novidades recibidas nas dúas linguas incluíndo reseñas sobre o contido das mesmas.

INTEGRACIÓN DAS TIC

As TIC (Tecnoloxías da Información e Comunicación) véñense empregando regularmente, dende a incorporación do centro ó Proxecto Abalar, como instrumentos de traballo na aula tanto por parte do profesorado, como por parte do alumnado, fundamentalmente en canto á presentación de materiais e libro dixital (profesorado) e busca de información (alumnado) cos obxectivos de:
Favorecer a aprendizaxe das linguas.
Adquirir habilidades tecnolóxicas e comunicativas. Facilitar o acceso á información en soporte dixital. Investigar e contrastar información.
Facer un uso axeitado de Internet e das redes sociais. Uso de redes sociais, correo electrónico, mensaxes, etc. Crear documentos en formato dixital.
Descargar e compartir recursos.

Para iso concretamos o uso das novas tecnoloxías nos seguintes puntos: INTERNET COMO FONTE XERAL DE INFORMACIÓN
Internet proporciona acceso a moita información de todo tipo: lúdica, noticias, formativa, profesional...Pero a maiores supón unha fonte inesgotable de recursos educativos con unidades didácticas, exercicios interactivos, información profesional, etc.

Non podemos esquecer tampouco a posibilidade que ofrece de acceder a canles de comunicación e intercambio en lingua inglesa (chats, foros, e-mail…).
É ademais unha ferramenta de traballo que permite obter un alto grao de interdisciplinariedade.

O CORREO ELECTRÓNICO
O correo electrónico é xa unha gran ferramenta telemática para a comunicación interpersoal. Como ferramenta educativa na aula de Inglés, permite a comunicación entre docentes ou alumnos/as en lugares distantes.

O PROCESADOR DE TEXTO COMO FERRAMENTA DE APRENDIZAXE
Cómpren varias funcións de cara á aprendizaxe do idioma:
Como ferramenta de traballo mellora a presentación do escrito
Permite a reelaboración a través da corrección-mellora do realizado. Esta reelaboración pode darse de forma individual, pero será máis rica se se fai entre varios/as alumnos/as (simultánea o consecutivamente) e en interacción co profesorado.
ELABORACIÓN DE PRESENTACIÓNS MULTIMEDIA (formato Prezi, ppt,..)
As presentacións multimedia poden ser elaboradas polo profesorado destinadas a ser utilizadas polo alumnado. Non obstante, interésanos que sexa este o que poida facer uso das novas tecnoloxías para presentacións. Tratarase de animar ao alumnado ao emprego de novos soportes á hora de presentar un traballo de investigación.
USO DA AULA VIRTUAL DO CENTRO e de ARQUIVOS COMPARTIDOS NA NUBE.
Para a presentación de materiais, envío de tarefas,…

CURRÍCULUM INTEGRADO DE LINGUAS. PROXECTO SOCIO- LINGÜÍSTICO

APORTACIÓN DO ÁMBITO DE COMUNICACIÓN AO PROCESO SOCIOLINGÜÍSTICO

ACORDOS SOBRE CRITERIOS METODOLÓXICOS BÁSICOS DE ACTUACIÓN EN TODAS AS LINGUAS
A produción e a comprensión oral e escrita de textos de diferente tipoloxía e ámbito é un obxectivo compartido en todas as materias lingüísticas. Por iso se seguirán en todas elas os seguintes criterios metodolóxicos:

Enfoque comparado
O estudio da gramática e da ortografía realizarase seguindo un método comparativo; é dicir, faranse notar, analizaranse e explicaranse as semellanzas e diferenzas existentes entre as diferentes linguas estudadas polo alumnado. Tamén se seguirá un método comparado no estudio da literatura, establecendo os vínculos, analoxías e diverxencias entre as diferentes épocas, correntes literarias, autores, xéneros ou fenómenos culturais das literaturas galega, castelá e europea.

Enfoque integrado e comunicativo na produción e comprensión textual.
En todos os cursos e en todas as linguas, aínda que con diferente grao de profundidade, trataranse textos pertencentes a todas as tipoloxías textuais (narrativos, descritivos, argumentativos, dialogados e expositivos) e ámbitos de uso.

Procurarase que produzan diferentes tipos de textos pertencentes á mesma tipoloxía, para que así teñan que manexar unha maior variedade textual.
Os alumnos traballarán os diferentes tipos de textos mediante a realización de tarefas e/ou proxectos cunha finalidade comunicativa.

ACORDOS SOBRE A TERMINOLOXÍA
-PLANO FÓNICO/FONOLÓXICO
Realizarase unha clasificación articulatoria dos sons da lingua e representaranse seguindo o Alfabeto Fonético Internacional.

PLANO MORFOLÓXICO
Para os constituíntes da palabra utilizaranse as seguintes denominacións:
Raíz ou lexema
Morfemas libres ou independentes (forman palabra por si sos, non necesitan un lexema).
Morfemas ligados ou trabados (necesitan o apoio dun lexema)
Morfemas derivativos ou afixos (prefixos e sufixos) Morfemas flexivos ou desinencias.

Empregaranse todos os termos indicados para que o alumno se familiarice con todos eles.

Nas linguas estranxeiras utilizaranse os termos propios de cada lingua e establecerase a correspondencia coa terminoloxía empregada na lingua propia (galego/castelán).
En francés: présent, imparfait, passé simple, futur, passé composé, plus-que-parfait, passé antérieur, futur antérieur e conditionnel.
En inglés: present, present continuous, present perfect, past continuous, past perfect, future simple, future perfect, future continuous…

-PLANO SINTÁCTICO
Para nomear as diferentes funcións sintácticas empregaranse os termos: suxeito, predicado, complemento directo, complemento indirecto, complemento circunstancial, atributo, predicativo e complemento de réxime. A representación gráfica da análise sintáctica realizarase mediante caixas.
As oracións coordinadas clasificaranse en copulativas, adversativas, disxuntivas, distributivas e explicativas. As subordinadas clasificaranse en adxectivas, substantivas, adverbiais e adverbiais impropias (condicionais, causais, consecutivas, concesivas, comparativas e finais.

-PLANO TEXTUAL
Recoñeceranse cinco tipoloxías textuais básicas: narración, descrición, argumentación, exposición e diálogo.

TRATAMENTO QUE SE LLES DARÁ A CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE SIMILARES EN CADA MATERIA LINGÜÍSTICA

<table>
<tr><th>ELEMENTOS COMÚNS</th><th>TRATAMENTO NAS DISTINTAS ÁREAS</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Bloque 1. Comunicación oral:escoitar e falar.

-Presentacións orais
-Debates
- Comprensión oral</td><td>Criterios tomados en consenso para a corrección e valoracióndas exposicións e presentación orais, debates e comprensión oral.</td></tr>
<tr><td>PRESENTACIÓNS ORAIS
Valoraranse os seguintes aspectos:Estrutura:
Introdución. Débese presentar o tema de formaclara, breve e motivadora.
Corpo. Exposición das ideas. Débese mostrar solvencia e confianza ao expresar os coñecementos,presentando a información precisa e pertinente parao desenvolvemento do tema.
Conclusión. Contén as ideas principais daexposición.
Debate/Coloquio. Aclaración de dúbidas,respostas a preguntas …
Utilización de material auxiliar (encerado, Prezzi,Powerpoint …).
Adecuada distribución do tempo.
Pronunciación clara e cun ton de voz, velocidade eentoación apropiados.
Captación da atención dos receptores.
7. Coherencia, cohesión e adecuación.
9. Corrección lingüística.
10 Vocabulario rico, variado e adecuado.
11 Ausencia de retrousos e repeticións innecesarias.
DEBATES
Recoñecemento e uso das regras de interacción, intervención e cortesía que regulan os debates.
Respecta as quendas de palabra sen interromper aos demais,e escoita o que din para poder argumentar a favor ou en contra.</td></tr>
</table>

	Evita impoñer as súas ideas elevando o ton de voz oumenospreceino a opinión do resto. Deixa participar e intervir aos demais.Segue as instrucións do moderador. 12.2. Coñecemento profundo do tema. Demostra solvencia e confianza ao expresar os seus coñecementos, presentando a información máis precisa e pertinente para o desenvolvemento do tema. Utilización de argumentos variados, pertinentes, válidos e conforza argumentativa: -Argumentos de apoio á tese propia. -Concesións á tese contraria que se admitenprovisionalmente. -Refutacións ou argumentos cos que se rebate total ouparcialmente a tese contraria. -Contraargumentos que invalidan os argumentoscontrarios ou as concesións que se admitironpreviamente. Ausencia de falacias. Uso correcto de conxuncións para ordenar e conectar argumentos, refutar, expresar acordo, desacordo, contraste econcluír. Corrección lingüística. Usa un vocabulario rico, preciso e claro. 1.3. ACTIVIDADES DE COMPRENSIÓN ORAL:Recoñecemento da idea principal. Identificación da finalidade comunicativa do texto.Extracción das ideas . Distinción das intencións implícitas.
Bloque 2 Comunicación escrita: leer e escribir. Textos das diferentes tipoloxías: narrativos, expositivos,	Criterios consensuados e comúns na corrección e valoración detextos escritos de diferente tipoloxía e ámbito Desde todas las materias fomentarase o traballo de investigación conforme a diversas modalidades que dependerán do nivel académico do alumnado: busca puntual /ou ocasional sobre contidos traballados nas unidades didácticas (dicionario, enciclopedia, manual, internet, etc.), pequeno traballo de indagación (orientado a partir de preguntas-

descritivose argumentativos. Textos de diferentesámbitos de uso: a) textos académicos: traballos, resumes,esquemas… b) textos da vida diaria e das relación sociais: cartas (familiares e comerciales), avisos, notas, instruccións, normas, instancias, currículum vítae, reclamacións, actas, circulares, informes… c) textos dos medios de comunicación: noticias, entrevistas, editoriais, artículos deopinión, cartas ao director…	guía), traballo dirixido de busca de fontes a partir dunha bibliografía determinada ou direccións de Internet ou o gran traballode investigación autónomo de busca de fontes sen orientación bibliográfica. TRABALLO DE INVESTIGACIÓN ESCRITOESTRUCTURA Debe conter obrigatoriamente as seguintes partes: PORTADA. Nela debe aparecer : -Título, nome e apelidos do autor/a, curso, nome da materia, nomedo profesor/a, data de entrega. ÍNDICE. Debe aparecer despois da portada , non se numera, hai que poñer os capítulos e seccións dotraballo de maneira ordenada. INTRODUCIÓN. Nela debe constar a explicación dotema elixido, os temas ou ideas que se van a traballar, a estrutura que se vai seguir na que se explique como se organizou o traballo. Debe ser breve, como máximo dúas páxinas. CORPO. Neste apartado é necesario coidar o vocabulario que se emprega e a redacción nodesenvolvemento do tema. CONCLUSIÓN. Debe gardar relación directa coa introdución e debe incluír un resume das ideas principais e a opinión persoal respecto do aprendido. BIBLIOGRAFÍA. Todo traballo de investigación debe indicar as fontes de información consultadas durante a realización do traballo. Non se numeran edeben estar ordenadas alfabeticamente. ANEXOS (Optativo). Se no traballo aparecen varios anexos, inclúense nun índice de anexosdespois da bibliografía. PRESENTACIÓN. Normas básicas: Aspecto externo (portada, follas iguais e numeradas,encadernado …) Diferenciación adecuada dos apartados (portada, índice …) Extensión adecuada ás esixencias do traballo. Traballos manuscritos: caligrafía, pulcritude e limpeza, tinta azul ou negra, maiúsculas e subliñados para resaltar títulos, marxes, separación entre parágrafos … -

	Traballos a ordenador: tipo de letra Arial 12, espazointerlineal 1,5 cm. Respectar as marxes dereita, esquerda, superior einferior. Sangría ao comezo de cada parágrafo. CORRECCIÓN LINGÜÍSTICA e ORTOGRÁFICAPUNTUACIÓN VOCABULARIO. Uso de vocabulario rico, variado eadecuado COHERENCIA, COHESIÓN E ADECUACIÓN PROFUNDIDADE, RIGOR E EXHAUSTIVIDADE NOTRATAMENTO DO TEMA. 2.1.8 Respecto polos PRAZOS DE ENTREGA Nos demais producións escritas valorarase: Presentación: marxes, limpeza, letra, espazointerlineal, sangrías … Ortografía, puntuación e corrección gramatical.Adecuación, coherencia e cohesión. Contido, convencións, elementos e estruturaspropios de cada tipo de texto. COMPRENSIÓN ESCRITA O contido das preguntas versará sobre os seguintes parámetros:extracción de información exercicios de comprensión reflexión sobre a forma do texto e valoracióndesenvolvemento dunha interpretación reflexión sobre o contido e valoración cuestións sobre a estrutura do texto e a forma deorganizarse. Recoñecemento da tipoloxía textual e das súascaracterísticas es estruturas
Bloque 3. Coñecemento dalingua	3. Enfoque comparado Análise e reflexión sobre o uso e o significado de diferentesformas gramaticais mediante comparación e contraste coas linguas que o alumnado coñece. O estudio da gramática e da ortografía realizarase seguindoun método comparativo; é dicir, faranse notar e explicaranse as semellanzas e diferenzas existentes entre as diferentes linguasestudadas polo alumno, incidindoespecialmente nas posibles interferencias ou falsos amigos. A fin de evitar a repeticións, os contidos de sociolingüística e historia da lingua serán impartidos pola materia de LinguaGalega, e Literatura, e os de sintaxe por Lingua castelá e Literatura.

Bloque 4. Educación literaria	Seguirase un método comparado no estudio da literatura, establecendo os vínculos, analoxías e diverxencias entre as diferentes épocas, correntes literarias, autores, xéneros ou fenómenos culturais das literaturas galega, castelá e europea.

18. CONSTANCIA DE INFORMACIÓN AO ALUMNADO

A comezos de curso explicaráselle ao alumnado a Programación Didáctica do curso 2020-21, facendo fincapé nos criterios de avaliación, no grao mínimo de consecución dos estándares e tamén se lles comunicará como se levará a cabo o reforzo de materias pendentes.

En Outes, a 15 de novembro de 2023

Asdo: María Pereira Uzal
En substitución de Manuela Campos Agrafojo